

Draha

Draha (dráhy, dražky) jsou starobylé obecní pastviny, které bývaly u každé vsi; zpravidla v místech kde je chudá půda s balvany, suchopár a močál. Dobytek tu lidem ze vsi pásal obecní pastýř, řečený slouha, kterého najímala a platila obec. Za službu měl od obce pastoušku, obecní louku, pole, obilí, pivo a peníze od hospodářů, kteří platili z kusu. Pastýř na oplátku choval pro obec býka, kance a berany. Charakter místa (balvany atd.) a pravidelná, staletí trvající, pastva vytvořily z drah nejhezčí a nejpestřejší prvek venkovské krajiny. Draha neodmyslitelně patří ke vsi, podobně jako třeba kostel. A stejně jako nás kostel pojí se všemi, co v jeho lavicích hledali útěchu, tak nás draha spojují se všemi generacemi, kterým pomáhala v živobytí.

Společná pastva místy někdy fungovala ještě v polovině 20. století. Převážně ale zanikla už ve století devatenáctém, kdy jsou nepotřebné pastoušky přeměňovány na chudobince (někde i na školy) a nepotřebná draha nejčastěji zalesňována. Na drahách se páslo už jen individuálně (sedláci si pasou sami, obci platí za pasené kusy). Za socialismu pastva na drahách končí definitivně. Od té doby draha, pokud ovšem unikla vlně zalesňování, zastavování a meliorování, zvolna zanikají - zarůstají stromy a trnám, ztrácejí svůj typický ráz i původní druhovou pestrost.

<http://sanceprodraha.cz/>

V Nadějkově se zachovalo místní pojmenování „Draha“ pro dnešní ulici 5. května, která odbočuje z hlavní silnice u kapličky pod rybníkem Kužel a pokračuje ulicí Nová. Skutečná draha se nacházela na jejím konci, v místech, kde dnes vyrostlo několik nových domů, a nad nimi. Podobně jako v jiných obcích byl na jejich části počátkem 20. století vysazen les.

Obecní pastouška byla v první chaloupce v ulici na Draha od kapličky přes silnici (čp. 29). V dnešní ulici Nová býval panský ovčín (čp. 10), který patřil k zámeckému velkostatku, a obydlí panského ovčáka (čp. 14). Ovčín byl roku 1902 zrušen a přestavěn na dva obytné domy.

Pastouška, ovčín a obydlí ovčákovo

Čp. 29

Bývalá obecní pastouška stavby smíšené, pod došky, jest dnes už jen zbořenina, naposledy obývaná Kateřinou Dvořákovou, nyní v majetku spřízněné rodiny Jana Dvořáka, chalupníka a listonoše. Byla to první chaloupka na cestě na Draha od kapličky přes silnici.

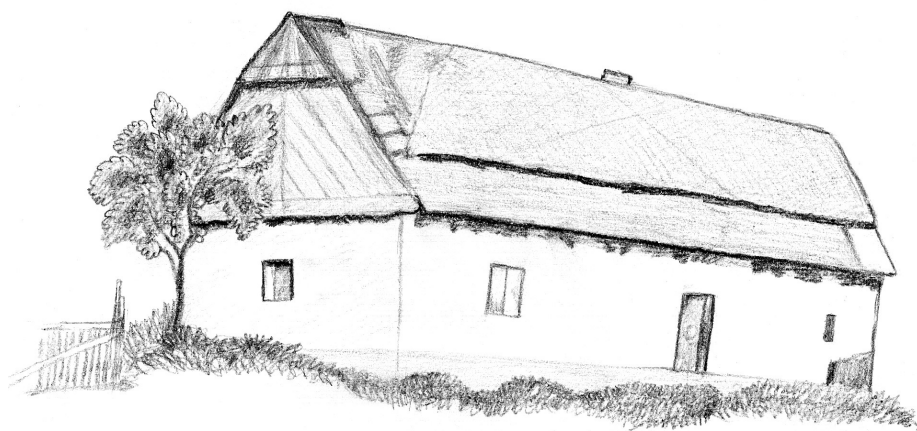
Čp. 10

Bývalý panský ovčín po první světové válce koupil Josef Jindrák, původem z Borkovic, a pořídil z něj obytné stavení. Po jeho úmrtí připadl dceři Anně, ale ta pro zadluženost jej nemohla držeti a proto byl v r. 1937 dražebně prodán a rozdělen. Část obdržela čp. 10, druhá část čp. 84. Čp. 10 koupili manželé Jan a Anna Farovi za 13 300 Kč, čp. 84 Jaroslav a Marie Mendlovi za 20 700 Kč se třemi měrami polí. Oba domky jsou zděné, taškami kryté, v Nové ulici od hřbitova na Draha. Vlastník čp. 10, Jan Fara, pochází z čp. 72, kde otec František a později matka zastávali místo hrobařské, majíce v péči hřbitov. Jan pojal za manželku Annu, roz. Křížovou, manželé byli bezdětní. Živili se zemědělstvím a zastávali rovněž místo hrobařské po rodičích. Jan, vyučený krejčí, šil pro krejčovské družstvo v Jistebnici. Z druhé parcelace v r. 1946 obdrželi příděl 1,24 ha pozemků, takže obdělávali celkem 3,24 ha pozemků a měli dvě krávy a jalovici.

Čp. 14

Dům zděný, bývalé obydlí ovčáka panského, koupil kol r. 1920 František Šváb z Kaliště s manželkou Marií, rozenou Bulínovou. Živil se obděláváním pozemků a přivydělával si jako stavební dělník.

ze zápisů kronikáře Karla Jindráka, 1955

*Obydlí ovčákovo čp. 14 a babička Šimáková,
vdova po posledním panském ovčákovi.*